

نگرش M.A.P.¹: ایران معدن مغز جدید جهانی

ارسلان نوروزی‌راد
شرکت مدلهای اندیشه

سیاوش جاودانی
شرکت مدلهای اندیشه

عصر سرمایه عقلانی

پیش از انقلاب صنعتی به علت وابستگی شدید تولید به تواناییهای ذهنی افرادی انگشت شمار، تولید انبوه وعمده در جوامع بشری ممکن نبود.

از آنجا که دو نفر با ذهنیتهای مختلف نمیتوانند بطور یکسان تفکر و عمل نمایند، استاندارد سازی ممکن نبود و تفاوت در محصولات نهایی به چشم می خورد.

بعدها انسان آموخت که با حسابگری و برنامه ریزی علمی و صحیح بازدهی پروسه تولید را افزایش دهد و این بدان معنی بود که وظیفه اختراع، طراحی و برنامه ریزی بعهد مغزها قرار گرفت و بازوها که اطلاع و دانش اندکی در باره تولیدات داشتند فعل ساختن را از روی دستور العملها و استانداردهای آشکار انجام دهند.

خیلی بعد هنگامی که پروسه تولید بیشتر علمی شد و دیگر فواصل جغرافیایی بین کشورها مسئله مهمی را ایجاد نمی کرد تولید انبوه مسیر جدیدی را آغاز کرد:

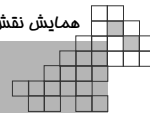
دیگر لزومی به قرار گرفتن بازوها و مغزها در یک مکان نبود، دیگر برنامه ریزی و تفکر برای تولیدات مانند لباس، ماشین، سیگار و غیره در جایی انجام می شد که مغزها قرارداداشتند و مراحل ساخت در مکانی دیگر که بازوها با هزینه کمتری کار می کردند، انجام می شد.

اما با وجود اینکه ما در عصر کاملاً جدید تکنولوژی اطلاع رسانی (IT) و اینترنت زندگی می کنیم که تفاوتهای زیادی با دوران گذشته بوجود آورده است نمیتوان براحتی از برخی شباهتها بین روندهای کنونی و سابق چشم پوشی کرد.

آن چیزیکه اساساً متفاوت است این است که ارزش گذاری شرکتها دیگر الزاماً بر مبنای موجودی فیزیکی و مالی آنها نمی باشد بلکه بیشتر و بیشتر بر اساس سرمایه و داراییهای ذهنی و فکری آنها است سرمایه ای که اکنون بیشترین اهمیت را داراست.

شرکتهایی مانند Amazon.com و Yahoo.com حدوداً دارای ارزشی معادل میلیاردها دلار هستند در حالیکه سرمایه فیزیکی آنها گاهی کمتر از صدها و حتی دهها میلیون دلار می باشد.

در حال حاضر شرکتهای نوپا و جوان اینترنتی (Dot com) مثل Aol.com دارای چنان اعتبار و ارزشی شده اند که برای ارائه خدمات با محتوای بیشتر غول بزرگی مانند CNN با تجهیزات و امکانات فوق العاده زیاد آن را خریداری کرده و در اختیار می گیرند.

و اما آن چیزی که مشابه دوره قبلی است استفاده شرکتها از تز در یک مکان فکرکن در مکان دیگری بساز می باشد . جالب توجه است که در دنیای مجازی IT و اینترنت مکان فکر کردن و مکان ساختن می تواند به صورت مجازی یکی باشد در حالیکه از نظر جغرافیایی متفاوت باشد.

هنگامی که یک نرم افزار در یک نقطه از جهان آماده می شود تقریبا بلافاصله وبا کمترین هزینه از طریق پست الکترونیکی (Email) و ارتباطات On line در نقاط دیگر از جهان قابل ارئه می باشد و امکان دارد که استفاده کننده از این نرم افزار آماده شده ، حتی از مکان اصلی طراحی نرم افزار نیز بی اطلاع باشد.

این به خاطر رشد سریع شرکتها در نقاطی از جهان است که باوجود دارا بودن ذهنیت و استعدادهای مناسب و کافی از شرایط و زمینه های مناسب اقتصادی و مالیاتی نیز بر خوردارند و هزینه های کمتری را طلب می کنند، که نمونه بارز آن کشور هندوستان می باشد جمعیت بیش از یک میلیارد نفری هند شامل بعضی از بهترین مهندسیین نرم افزار دنیا می باشد.

کمپانیهای بزرگ مثل IBM پروژه هایی را برای سالها به مشاورین هندی اختصاص داده اند. کار به خوبی انجام می گیرد و معمولا هزینه به مراتب کمتری نسبت به آنچه که مشتریها برای کار مشابهی در کشور خود می پردازند در بر دارد .

مشکل شیرین

ایران همواره کشوری بوده است که بخاطر نیروی بزرگ فکری که داشته تمییز داده شده است . نیازی نیست که به صحبت درباره سهمی که ایران در ساختن علمی و فرهنگی جهانی با نامهای معروفی چون رازی ، ابن سینا ، حافظ ، عمر خیام و داشته است بپردازیم .

حتی در زمان اخیر جامعه ایرانی خود را به عنوان یکی از گروههای خارجی تحصیلگرا مستعد و موفق ، در هر کشوری که هستند ، ثابت کرده است ، بخصوص ایرانیان مهاجر و آنانکه در اروپا و ایالات متحده جلای وطن کرده اند.

در خود ایران کمیت و کیفیت دانشجویان ما شگفت انگیز است موفقیت عالی دانشجویان فنی ایرانی با امکانات کم در المپیاد کامپیوتر نشانه بارز این موضوع است .

متاسفانه وبا وجود تعداد بسیار زیاد فارغ التحصیلان دانشگاه در ایران بیکاری حتی برای تحصیل کرده های سطح بالا یکی از مهمترین مسائلی است که دولت سعی در حل کردن آن دارد صدها هزار انسان باشایستگی بالا به سختی می توانند در بازار نفوذ کنند تا بتوانند شغل رضایت بخشی (اگر باشد) بیابند .

بخش بزرگی از قدرت مغز ایرانی متاسفانه ایران را ترک کرده و یا سعی در ترک کشور دارد ، به امید یافتن فضای حرفه ای بهتر و مثمرتر تر برای رشد اذهان روشن و جوان آنهایی که برای تحصیلات در کشور ما مقدار زیادی پول ، سعی ، تلاش و توجه صرفشان شده است ، بدون هیچ هزینه ای به کشورهای غربی ثروتمند تحویل داده می شوند تا این کشورها با خوشحالی از آنها استقبال کنند این کشورها به آنها در آنچه که در جستجوی هستند منفعت می بخشند ، تا خود از لحاظ تکنولوژی و خردمندی بالاتر و بهتر شوند.

M.A.P این را به عنوان یک مسئله جدی برای کشورمان مورد توجه قرار داده است :

این مسئله این است که با وجود دسترسی به قدرتهای مغزی بالا در عصر سرمایه عقلانی و ذهنی نه تنها قادر به فراهم آوردن امکانات لازم برای پیشرفت و ترقی آنان نباشیم ، بلکه حتی پرداخت دستمزد مکفی برای ما مقدور نباشد.

با وجود این M.A.P این موضوع را مشکلی شیرین و غبطه آور می بیند، مشکلی که اغلب کشورهای جهان در آرزوی آن هستند!

در نگاه اول به نظر می آید که صدور مغزها نتیجه روشن این عرضه و تقاضای مغز است. در عین حال ما معتقدیم که این انتخاب و نتیجه ای نا شایست است ، زیرا کشور ما را به سمت خالی شدن از مهمترین و بیشترین داراییهای غبطه آور خود سوق می دهد ، آن چیز که حتی از نفت با ارزش تر است نیروی مغزی مردم ما می باشد .

در این عصر جدید پردازش و مراقبت از این برتری ، حتی سخت تر از مبارزه طلبی برای یافتن بازارهای جدید است . چگونه ما می توانیم از مشاغل اطلاع رسانی به نحو درست استفاده کنیم تا این سرمایه ها در کشور باقی بمانند ؟ ما نیازمندیم به دقت موارد زیر را بررسی کنیم :

- سرمایه واقعی ما در IT چیست ؟
- استراتژی ما برای به حد اقل رساندن سرمایه عقلانی مان چیست ؟
- چطور ، چرا و چگونه از این نو آوریها و مهارتها بهره مند شویم ؟
- چگونه شاغلین را با انگیزه و روحیه نگاه داریم ؟
- و چگونه ارتباط بین شاغلین و این تکنولوژی را برقرار کنیم ؟

راه حل واضح مشکل شیرین : تجارت مجازی

ورود ایران به شبکه ارتباط داده گسترده جهانی با اینترنت حدود پنج سال قبل توسط انستیتو دروس فیزیک و ریاضیات IPM رخ داد در سالهای کوتاه گذشته ارتباط اینترنت به سرعت رشد کرد و ایران حتی یکی از سریعترین درصدهای رشد در این زمینه را در جهان داشته است ، چهره حاضر ایران در این زمینه موضوع بسیار دینامیک و پویا می باشد.

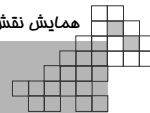
دهها هزار کاربر ایرانی به وسیله پیوند با شبکهها تبادل اطلاعات می کنند. این واضح است که اینترنت در ایران با وجود مشکلات گوناگون در حال گسترده شدن و رشد است مسئولین نشان داده اند که از این تلاشها حمایت می کنند و به سختی می توان تصور کرد که در ایران آینده جا و اثر اینترنت کوچک باشد .

M.A.P تنها به این موضوع به عنوان یک فرصت طلایی برای بهره وری تجاری و اقتصادی می نگرد ، بلکه فرصتی برای اینکه در این راستا ، کشورمان با بهره برداری از مزایای اینترنت ، کلیدی برای راهیابی به این بازار پر سود و گسترده ، و برای اعمال نفوذ بر آن بیابد.

ما قصد داریم که با انجام نهایت سعی خود راه ورود به تجارت الکترونیکی را برای کشورمان هموارتر سازیم . اصطلاح (دفاتر مجازی) به تجارتهایی بر میگردد که مجهز به امکانات برای تجارت الکترونیکی بدون حضور فیزیکی آماده می باشند.

این دفاتر دیگر وابستگی زیادی به مکان و بعد جغرافیایی ندارند کارکنان دفاتر مجازی از راه دور کارهایشان را برای هر منشاء کاری جهان می توانند ارائه دهند ، زیرا آنها در فضای مجازی و با استفاده از کامپیوتر نامحدود تر می باشند. تله کنفرانسهای صوتی و تصویری و ویدئویی از ابزارهای قوی این دفاتر هستند .

بدین شکل این دفاتر امکانات بزرگ و جدید ، و اغلب ارزانی برای ادارات و تجارتهای کوچک و بزرگ مهیا

می نمایند. به همین نحو یک دفتر مجازی که مجهز به افراد خبره و متخصص می باشد درهای جدیدی برای رشد را مقابل کارکنان خود باز می نماید.

در فضای مجازی (Cybr space) دفاتر می توانند عملاً همیشه باز باشند و اشخاص خدمات دهنده اغلب از طریق on line در دسترس می باشند از آنجا که پایان وقت کاری در یک کشور می تواند همزمان با شروع ساعت کار در مکانی دیگر باشد ، عملاً زمان کاری مداوم و بدون وقفه می شود .

از مبانی استراتژی تجاری M.A.P ارئه راه حل های تجاری است ، اینها راه حل هایی از پیش تعریف شده و آماده ارائه می باشند که تجارت و خدمات گوناگون الکترونیکی را به وجود آورده و یا بهبود می بخشند. نمونه این ارائه خدمات از طریق on line می باشد. و یا کمک به یک شرکت جوان برای حضور سریع و قوی در بازار تجارت. این راه حل های تجاری می توانند به رشد اقتصادی شرکتها کمک کنند و برای آنها امتیازهای تکنولوژیکی جدید و برتریهای تجاری به ارمغان بیاورد.